

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DTD-6.0720.110.2024
Warszawa, 10 kwietnia 2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 1914 Posa na Sejm RP, Pana Grzegorza Rusieckiego w sprawie działalności ukraińskich firm transportowych na terenie Polski, po uzyskaniu stanowiska Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w zakresie możliwości opłacania składek ZUS przez przedsiębiorców transportu drogowego z Ukrainy w Polsce, poniżej przedstawiam następujące informacje.

Sprawy dotyczące obowiązku ubezpieczeń społecznych zostały uregulowane w art. 6 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1230, z późn. zm.). Zgodnie z wyżej wymienionym przepisem, obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w Polsce, w tym obowiązkowi opłacania składek - podlegają między innymi osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami oraz osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (zleceniobiorcy), a także osoby wykonujące działalność pozarolniczą, w tym gospodarczą.

Użyte w ww. ustawie określenie „na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej” nie odnosi się w tym przypadku do fizycznego miejsca wykonywania danej pracy czy świadczenia określonego rodzaju usług, a do obszaru oddziaływania prawnego polskich przepisów ustawowych - czyli do posiadania na terytorium RP formalnego statusu pracownika, zleceniobiorcy czy osoby wykonującej pozarolniczą działalność gospodarczą. Nie ma zatem ani możliwości prawnych, ani też praktycznych możliwości systemowych do zidentyfikowania i objęcia polskimi przepisami o ubezpieczeniach społecznych jakiegokolwiek podmiotu gospodarczego, który świadczy usługi w Polsce wykonując je w ramach działalności zarejestrowanej poza terytorium RP. Dotyczy to wszystkich podmiotów gospodarczych niemających w Polsce swojej siedziby czy przedstawicielstwa – tj. niefigurujących w żadnym z oficjalnych polskich rejestrów działalności gospodarczej.

Odnośnie do możliwości uzyskiwania licencji i przeprowadzania operacji kabotażu przez przewoźników drogowych z Ukrainy należy podkreślić, że Polska jako kraj członkowski UE zobowiązana jest do stosowania przepisów *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 1071/2009 z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającego wspólne zasady dotyczące warunków wykonywania zawodu przewoźnika drogowego i uchylające dyrektywę Rady 96/26/WE oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1072/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącego wspólnych zasad dostępu do rynku międzynarodowych przewozów drogowych*. Zasady i warunki wydawania licencji wspólnotowej zostały określone w artykule 4 rozporządzenia 1072/2009, który stanowi m.in., że licencja wspólnotowa jest wydawana przez państwo członkowskie każdemu przewoźnikowi wykonującemu zarobkowo drogowy przewóz rzeczy, który:

- a) *ma siedzibę w tym państwie członkowskim zgodnie z prawodawstwem wspólnotowym oraz krajowymi przepisami tego państwa członkowskiego; oraz*
- b) *jest uprawniony w państwie członkowskim siedziby przewoźnika do wykonywania międzynarodowego przewozu drogowego rzeczy zgodnie z przepisami wspólnotowymi oraz krajowymi przepisami tego państwa członkowskiego dotyczącymi dostępu do zawodu drogowego przewoźnika rzeczy.*

Tym samym, zgodnie z ww. przepisami wydanie licencji jest możliwe po spełnieniu warunków opisanych m.in. w ww. artykule. Jednocześnie mając na uwadze, że Ukraina nie jest państwem członkowskim UE, jest możliwe nałożenie obowiązku uzyskiwania licencji wspólnotowych na przewoźników z Ukrainy. Odnośnie do zastosowania zakazu wykonywania przewozu kabotażowego, należy podkreślić, że zasady i sposób realizacji tego typu operacji transportowych wobec przewoźników drogowych z UE są określone w artykułach 8 i 9 rozporządzenia 1072/2009.

Natomiast podstawę prawną współpracy polsko – ukraińskiej w zakresie transportu drogowego stanowi *Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Ukrainy o międzynarodowych przewozach drogowych, podpisana w Warszawie dnia 18 maja 1992 roku.*

Jednocześnie *Umowa między Unią Europejską a Ukrainą w sprawie transportu drogowego towarów, sporządzona w Lyonie dnia 29 czerwca 2022 r.* czasowo zliberalizowała przewozy dwustronne i tranzytowe pomiędzy stronami Umowy, nie regulując odmiennie zasad wykonywania przewozów kabotażowych.

W tym przypadku obowiązują dotychczasowe regulacje dwustronne w ramach umowy polsko-ukraińskiej o międzynarodowych przewozach drogowych z 1992 r., która nie dopuszcza możliwości wykonywania przewozów kabotażowych na terytorium jednej ze stron umowy, przez przewoźnika drugiej strony. Z tego względu polskie służby kontrolne, w tym Inspekcja Transportu Drogowego, w ramach prowadzonych czynności, sprawdzają również przewoźników ukraińskich pod względem obowiązującego wobec nich zakazu wykonywania w Polsce przewozów kabotażowych.

Reasumując, Polska jako państwo członkowskie zobowiązana jest do stosowania przepisów UE, w ramach których nie jest możliwe wprowadzenie wymogu uzyskiwania licencji wspólnotowych przez przewoźników z Ukrainy, obowiązuje wobec nich zakaz wykonywania przewozów kabotażowych, co podlega kontroli przez upoważnione służby, a brak możliwości rejestrowania przewoźników z Ukrainy jako płatników ZUS na terytorium RP wynika wprost z polskich przepisów krajowych.

Z wyrazami szacunku,

z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Paweł Gancarz

Podsekretarz Stanu

Dokument podpisany elektronicznie.